

end slet ingen Foranstaltninger at træffe er det at træffe Foranstaltninger, der saaledes kun har skuffende Virkning. Det maa være effektive Foranstaltninger uden skadelige Sidevirkninger, endsige Sidevirkninger, som bringer vort Erhvervsliv fra Asken i Ilden. Vi fra vor Side er bange for, at hvis det foreliggende Lovforslag skulde blive til Lov, vilde det netop gaa saaledes, og derfor finder vi det naturligt, at dette Forslags Fremkomst har ladet det løbe koldt ned ad Ryggen paa Erhvervenes Repræsentanter. Den socialdemokratiske Ordfører i Folketinget har brugt det smagfulde Udtryk, at de paagældende hylér, naar de ser deres Pengepung truet; jeg vilde mene, at det mindre var derfor, end fordi de har en Følelse af, at hvis et saadant Forslag blev til Lov, vilde det hemme Initiativet, det vilde lamme selve Nerven, slappe selve Drivfjederen i deres Erhvervsvirksomhed. Thi det, som her er foreslaaet, er i Virkeligheden Etableringen af et Velfærdsudvalg i Stil med Augustlovens. Det, vi ser troppe op i Horisonten, er Restriktioner, Indgreb i Erhvervslivets frie Rørelse, Rationering, Prisregulering og i Følge dermed Attester, vidtløftige Skemaer, som skal udfyldes, Kommissioner, Prisdudvalg, Raad, Nævn, Naadesekretariat — „der har vi den igen den søde Vagtparade“, hvis krigerske Tilsynkomst man fandt sig i under Krigen, da alle var besat af Krigspsykose, men som i vor antimilitaristisk Tid gør et noget blandet Indtryk. Jeg forstaa godt, at en socialdemokratisk Minister kan, som der staa i Visen, finde det at være „sit eget Kompagni“, vi for vort Vedkommende foretrækker, at det — „gaar forbi“.

Nu er jeg ingenlunde blind for, at man kan sige, at som Forslaget foreligger nu, har det dog visse Sikkerhedsventiler mod en for kraftig Udvikling i denne Retning. Valutaraadet er udvidet, og Rigsdagens Medvirken er til en vis Grad sikret. Med Hensyn til Valutaraadets Udvidelse ønsker jeg gerne at sige, at hvis man overhovedet vil gaa den Vej, var det vel rigtig at lade de paagældende Organisationer ligefrem vælge eller udpege Emner. Naar der her staa, at de vælges af Ministeren efter Forhandling med disse Institutioner, synes heri at ligge enten et Omsvøb — og i saa Fald er det unødvendigt at indrette det saaledes — eller Mulighed for, at man, naar det kommer til Stykket, ikke bryder sig om at tage de Mænd, som de paagældende Institutioner udpeger. Det er vanskeligt ogsaa at indskrænke Erhvervsinteressernes Kreds, saa-

ledes som det maa gøres, hvis ikke denne Valutacentral skal blive for uhyrlig stor. Naar der skal være Repræsentanter for de samvirkende Fagforbund, altsaa for Arbejderne, maa man uvilkaarlig spørge, om der ikke ogsaa burde være Repræsentanter for saa stor en Stand som Funktionærerne, der lige saa vel som Arbejderne har den størst mulige Interesse i, at de Kroner, i hvilke deres Lønninger udbetales, ikke Dag for Dag forringes i Købeevne. Jeg siger, det har en Interesse, deraf følger selvfølgelig hverken for deres eller for Arbejdernes Vedkommende eller for deres Vedkommende, som Landbrugsraadet vælger, at de i tilsvarende Grad har teknisk Indsigt i Problemerne. Derfor stiller jeg mig overhovedet skeptisk overfor en Udvidelse af Valutaraadet. „Mange Kokke fordærver Maden“, allerede den Suppe, som er lavet af de tre Herrer, har ikke smagt alle lige godt. Vigtigere er naturligvis den anden Sikkerhedsventil, som er anbragt, nemlig Rigsdagens Medvirken. I saa Henseende maa jeg dog sige, at det vilde være bedre, om man saa ogsaa lod Rigsdagen være medvirkende og ikke blot lod en af Rigsdagen valgt Institution være medvirkende. Det er en Omvej, som i dette Tilfælde ikke er tiltalende, og som ogsaa vil kunne give Anledning til, hvad man kunde kalde en vis provisorisk Lovgivning eller provisoriske Foranstaltninger paa dette Punkt. Hvis man fra vor Side, fra Sider, der overhovedet er imod Indførelsen af hele dette Krigssystem af Restriktioner og Indgreb i Erhvervslivet o. s. v., gik ind paa dette Forslag og lod sig friste dertil gennem den Betragtning, at i dette Rigsdagsnævn, dette Udvalg, som skal vælges, skulde dog mindst tre Partier være enige om Indførelsen af den enkelte Restriktion eller Importregulering, hvad der nu i hvert Tilfælde er Tale om, vilde vi sætte os selv i en meget ubehagelig Situation — man skal, som bekendt, ikke række en vis Mand en Lillefinger, og i dette Tilfælde vilde det gaa endnu videre. Hvis man vedtager dette Lovforslag, betyder det nemlig, at man sætter sig hen paa Stolerækken blandt de Damer, som Regeringen eller som denne Valutacentral kan byde op til Dans; man kan sige nej 1 Gang, 2 Gange, 3 Gange og 4 Gange, men det vilde være lidet loyalt og lidet værdigt at sætte sig derhen, naar man vidste selv, at man kun var Bænkevarmer og kun vilde være Bænkevarmer, og at man aldrig nogen Sinde vilde danse ud paa Gulvet med Valutacentralen.